

G. Kolben rohr, narrenkolben, liez-knospen. Gall. *Masse*.
A. Cattys-tayle, Reede Mafe.

TYPHODES, est febris symptomatica continua & ardens in qua primo statim die ægri copiosè sudant, sudore ipso parùm aut nihil allevante; hinc sudorifera vocatur; velut ab inflammatione viscerum, ex τύφω fumus & εἶδη forma.

TYPHOMANIA, est delirium cum phrenesi, & Lethargo, ex τύφω incendo, effero, & μανία furor. Vide *Coma Vigil*.

TYPHONIA, idem quod *Typhomania*.

TYPUS, sive **PERIODUS & CIRCUITUS**, est ordo febrium, constans ex intensione & remissione, à τύπος verbero, tundo.

TYRIA, idem quod *Ophiasis*.

TYRIASIS, idem quod *Elephantiasis & Satyriasis*.

TYROIDES, vide *Thyroides*.

TYROSIS, est quando lac comestum, in materiam caseosam coagulatur, à τυρός caseus. B. *kaag-achtigheid*.

V.

VACCARIA, est planta in pratis proveniens: fortè nomen à vacca, quod à vaccis adametur. B. *Deurwas / Deur-blad*. G. *Durchwachs*, bruchwurtz. Gall. *Perfoliate*. A. *Thorouw-waxe*, Cow basil.

VACCINIA, **VACCINIUM**, sic vocatur viola, quæ nomen habet ab Io, quæ in vaccam mutabatur: atque Io significat vaccam, undè Vaccinia illud nomen sibi etiam adscivit uva urfi, sive Myrtillus: idque à baccis *Baccinia*, & mutato. B. in *V. Vaccinia* manet. Vide *Viola*.

VACUATIO, vide *Evacuatio*.

VACUI DIES, sunt, quibus rarissima & imperfecta ac mala crisis plerùmque contingit: iique sunt 6. 8. 10. 12. 16. 18; quibus nonnulli addunt 22. 23. 25. 29. 30. 32. 33. 35. 38. 39. Hi Medicinales appellantur, quod in his medicamenta exhiberi possint, verùm illi dies hic loci non observantur tam exactè.

VAGA ARTHRITIS, vide *Arthritis Vaga*.

VAGINA UTERI, dicitur & *Matrix*, uteri ostium, uteri cervix, Αἰδίον, Γαυαρτίον, Κέλπη Γαυαρτίου. Est

meatus ille, cui virilis in coitu penis inditur, non aliter quam vaginæ gladius aut culter; sita est in regione pubis, figura oblonga; magnitudo, pro atate & Veneris usu variat. Crassities ejus in superiori parte latitudinem straminis adæquat, in inferiori verò propter accretionem, eandem duplo vel triplo superat. Latitudo, qualis recti intestini, internè nervea & rugosa. Perforatur plurimis porulis, præsertim in inferiori parte circa meatus urinarii exitum, lacunæ, ut circa urethram, ita & in tota vagina, uterique cervicæ hinc inde reperiuntur, fetas sæpè admittentes, & liquidum mucosum excernentes. B. *Die scheide der yfmoeder.* G. Die scheide der mutter. Gall. *Le Vagin, ou le grand Conduit de l'Uterus, ou le col de l'Uterus.* A. The sheath of the womb.

VAGINA PORTÆ, idem quod *Capsula Glissonii.*

VAGINA HEPATICA, idem quod, *Capsula Communis Glissonii.*

VAGINALIS TUNICA, vide *Elythroides.*

VALERIANA, est planta, quæ habet caules tenues, rotundos, excavatos, ramosos; folia conjugata, quædam integra, alia profundè laciniata: flores monopetali, infundibuliformes, multifidi, in summitate caulium, in umbellas vel spicas congesti sunt: post singulum florem unicum semen nascitur, ut plurimum oblongum ferè planum, pappis instructum: radix est oblonga, rugosa, digitum crassa, superficie geniculata, foris ex cinericeo fusca, intus pallida, numerosis fibris dotata, saporis acris, aromatici, odoris fragrantis & gravis, qui ad Nardum accedit. Gr. *ὄζ,* & *Νάρδος Ἀγρία,* à *Valere* sibi nomen adscivisse videtur: quia eâ utentes se à venenis defendunt: insignibus enim & plurimis pollet viribus. *Nardus dicitur* ab odore radicis. G. Ratzen-kraut, & augen-wurtzel, quod sc. catti odore radicis ejus, quo eorum oculi roborantur, intensè delectentur. Vide *Phu.* Gall. *Valeriane.*

VALERIANELLA, est planta, quæ habet caulem debilem, rotundum versùs terram repandum, rubicundum, friatum, excavatum, nodosum, ad singulos nodos ut plurimum in duos ramos divisum, & hi rursùs in alios minores ramulos: folia sunt oblonga, tenera, delicata, colore herbaceo, nullo pediculo appensa, interdum serrata superiora, sapore subdulci & insipido: flos est mono-

pe-

petalus, infundibuliformis, & calici insidens; qui abit in fructum monospermon, semina continentem compressa parumper, in summo acuta, & per obliquum rugis quibusdam exornata, albicantia, satis magna pro plantulæ modo: radix parva, fibrosa, alba: crescit hæc planta in regionibus calidis, est diminutivum à *Valeriana*.

VEEL GUTTA, est Oreoselinum: quasi diceret *Multibona*: est vox composita ex duabus Belgicis vel Germanicis: à *Veel goed* / vel viel gut; quia planta est ad plurimos morbos utilis.

VALETUDINARIUS, est is, qui optimâ sanitate non fruitur, verum continuò morbis obnoxius est. Gr. *Νοσσηδης*, *Νοσηματιδος*. B. *Zickelph*. G. Einer der immer siecht und krankt. Gall. *Maladif, Valetudinaire, Infirme, sujet à être malade, mal sain*. A. Sicklie, subject to Sickness.

VALGUS, est is, cui pedes vel crura extrorsum versa sunt. Vide *Blæsus*.

VALETUDO, est partium nostri corporis qualiscunque sive bona sive mala agendi dispositio. B. *Welbarendheid / gezondheid*. G. Gesundheit. Gall. *La Santé, une bonne Santé*. A. Health.

VALVULÆ, sunt membranulæ tenues in vasis aut corde sitæ, valvam referentes, à varia figuratione variam denominationem acceperunt, ut *Sigmoides, Semilunares, Tricuspides, Mitrales* &c. reperiuntur in venis, arteriis, vasis lymphaticis, lacteis, & juxta me in fibris musculosis, quas nostra curiositas primo detexit, usus est sanguinem & alios liquores à regressu impedire. B. *Klap-Bliezen*. G. Fall-häutlein. Gall. *Valvules*. A. Idem.

VALVULÆ, etiam reperiuntur in intestinis, in tenuibus & crassis, præsertim in jejuno & circa initium intestini ilei, quæ à figura semicirculares vocantur. Hæc valvulæ, non uti priores in corde integrum canalem claudunt, sed sunt modò eminentes plicæ, quæ quo propius accedunt ad ileum, paulatim incipiunt magis magisque obliquari, & in principio ilei minus obliquantur quam in progressu ejusdem. Similiter propè finem jejuni, plicæ sensim longius ab invicem distant: & in ileo similiter quo ulterius descendit, adhuc longius. In principio & medio jejuni vix semî pollicem distant; in ileo, pollicem integrum

& amplius. Digito impulse aliquantulum cedunt, & huc atque illuc mobiles sunt. In principio coli valvula carnosâ & circularis est, & præter hanc varias adhuc obtinet colon. *Ufus* est cibos nonnihil remorari, ut melius misceantur cum succo pancreatico, bile, liquore gastrico, mucô Intestinali, itaque ut ulterius assimilentur humoribus nostris, attenuentur, & quasi fermententur, chylus in lactea distribuatur, adjacentes partes calore foveantur, potremò ne iterum ascendant. *B. Dal-vliezen / klap-vliezen.* *G. Fall-hautlein.* *Gall. Valvules.* *A. Idem.*

VAPORARIUM, sive *ÆSTUARIUM*, est, cum non in liquore sedet æger, sed vapor ex fella perforata exhibitur. Ollâ subditâ, decocto calente ex rebus morbo curando convenientibus, quantitate sufficiente parato plenâ, quo frigido, aliud infunditur. *B. Zweet-stoof, bad-stoof.* *G. Bad-stub.* *Gall. Bain de Vapeur.*

VARICIFORMES PARASTATÆ, epididymidibus continuæ sunt, ita nominata vasa, quòd varicum instar flexuosa, contortaque spectentur, ad majorem, ut putant feminis elaborationem. Præ cæteris nervosa est, atque tangenti duriuscula deprehenduntur, hisce continua sunt vasa semen ad vesiculas feminales deferentia.

VARICOSUM CORPUS, dicitur ille plexus vaforum sanguineorum, qui testiculos ingreditur. Dicitur & *Corpus Pampiniforme*, ut & *Corpus Pyramidale*.

VARIOLÆ, est morbus contagiosus, plerumque Epidemicus, infantes imprimis corripiens, febre acutâ continuâ incipiens, cum dolore capitis & lumborum, anxietate & inquietudine conjunctus: succedentibus 3. vel 4. die punctis parvis rubris instar morsus pulicum, quæ faciem, manus & brachia, tum totum corpus deturpant, quæ suppurantur deindè post 3. 4. ve dies, & sub epidermide cutem exedentes, non rarò sædissimas profundas foveas in facie relinquunt: oritur hic morbus ex contagio infecti communicato, vel ex aëris contagioso & ignoto statu, quo nunc mitius, nunc ferocius, sævit. *Arab. Bothor, Lusitanis Besigas.* *Gr. Ελκιδιυατα.* *B. hinder-pokjes.* *G. Die kindsblatters, die purpulen à colore rubro, bocken, pocken, urschlechten.* *Gall. Les Petites Veroles.* *A. Small Poxe.*

VARIX, vide *Circos*.

VARUS, vide *Jonthus*. *Varus* quoque fumitur pro *Arbitraria vaga*; vide suo loco, item pro eo, cui pedes introrsum flexi sunt, & valgis oppositi.

VASA, sunt canales cavi, ex convolutis in se membranis compositi, conici, vel cylindrici, per quos liquores transeunt in nostro corpore ad omnes partes; ut sunt vena, arteria, vasa lymphatica, ductus chyliiferus, ductus salivales &c. *Vas*. Gr. *ἄγγον*, *ἄγγιον*. B. *Gen vat*. G. *Gefäß*. Gall. *Vaisseaux*, *Canaux*. A. *Vessels*.

VAS BREVE, vide *Breve Vas*.

VASA CAPILLARIA, vide *Capillaria Vasa*.

VASA DEFERENTIA, dicuntur, quæ semen ex testiculis in vesiculas feminales deferunt, ex teste singulo emittitur unum, quod coloris albi, instar nervi crassioris, sursum fertur per processum peritonæi cum vasis spermaticis, quæ deserit circa abdominis introitum, & reflectitur ad posteriora vesicæ urinariæ, tandemque vesiculis seminalibus inseritur. B. *Zaadaanbrengende vaat*. G. *Röhre die den saamen anführen*. Gall. *Les Vaisseaux deferents*.

VASA LACTEA, sunt vasa tenuia in mesenterio; ab intestinis præsertim tenuibus principio minimo orta, plura minora coeunt ad angulos acutos, creant majorem fluvium, iterum à se mutuo recedunt, iterumque, facta insula, coeunt in canalem unum, qui mox cum similibus eadem patitur, ut inde fiant majores fistulæ, quæ omnes valvulis plurimis, ubique serè interstinctæ, deinde, recta, obliqua, decussata, divisa, via, tendunt ad glandulas vagas, in mesenterio sparsas, valde molles, eo concurrunt, has intrant, velant, cingunt, sed iterum exeunt, minus ramosæ, quæ sunt primi generis; deinde quæ secundi generis sunt ab istis glandulis ad sacculum chyliiferum deducuntur; *Ufus* est chylum ab intestinis ad sacculum chyliiferum & ductum thoracicum vehere. Eorum inventor primus *Acellius* est, in quibus postea dexterimus *F. Ruyschius* valvulas detexit, quæ sunt utriculares, geminatae semper, suâ parte convexâ receptaculum chyli, parte concavâ venam subclaviam respicientes: præter has valvulas etiam semilunarem, aperturæ ductus thoracici in venam subclaviam appositam, ita ut cornua ejus venam subclaviam respiciant, admittentem liquidum ex

ductu in venam subclaviam, sed regressum ipsi negantem, pingit Lower. B. *De melk-aderen / melk-baten / chpi-baten*. G. Die milchadern. Gall. *Les Veines lactées*. A. Milkey vessels.

VASA LYMPHATICA, vide *Vena Lymphatica*.

VASA PRÆPARANTIA, vide *Preparantia Vasa*.

VASA SEMINARIA, dicuntur venæ & arteriæ ad testiculos euntes. Vulgò *Preparantia*. B. *Zaad-baten*. G. Saamen-geläße. Gall. *Vaisseaux Spermatiques*. A. The Preparing vessels, seed vessels.

VASA SPERMATICA, idem quod *Vasa Seminaria*.

VASA UMBILICALIA, sunt duæ arteriæ & una vena: arteriæ oriuntur ab hypogastricis, quarum primi rami sunt; decurrunt primo per latera pelvis; post à lateribus vesicæ urinariæ, sub peritonæo: dein obliquè umbilicum versùs, inter peritonæum & transversos abdominis musculos: toto hoc decursu in hærent substantiæ cellulosæ, quæ exteriori parti peritonæi adhæret, cujusque interventu cum peritonæo partibusque vicinis cohærent: procedunt ad umbilicum & ibi cum vena umbilicali coëunt, & substantia cellulosa connectuntur in se: unà dein exeunt umbilico; & primo lineam albam quasi perforant; linea alba, quæ ex conjunctione tendinum transversorum & obliquorum abdominis muscutorum fit, in umbilico foramen habet rotundum, tendinei marginis, quo vasâ exeunt; hoc foramen tam magnum est, ut non stringat vasâ, nec tam facilè elabi sinat intestina: neque multum metuendum erat, ut elaberentur, quoniam, cum factus non respiret, neque tam validè, neque inæquabiliter premuntur: cum perforarunt lineam albam immergunt se funiculo umbilicali, is propriè cuti circa umbilicum continuatus est, quamquam & epidermis in ejus superficiem externam abeat; sed substantia ejus planè singularis est, ipsique propria, homogœna, duriuscula, obliquiosa tamen, per hanc decurrunt vasâ ad placentam usque, sic ut eam sibi circumfusam habeant, & undique adnexam: undè vasâ toto tam longo decursu, & conjuncta sunt in unum funiculum, & sustinentur, ne facilè collabantur aut comprimantur: indè & firmior ille funiculus, è quo pender embryo primis temporibus, quem diversimodè premit grandior fœtus: non recta autem per funiculum de-

decurrunt hæc vasa, sed se quasi in spiræ modum contorquent, tanquam si triplex filum torqueretur, ut unitas fieret; undè per totum hunc decursum arteriæ venam contingunt, juvantque sanguinis per venam fluxum: ubi funiculus ad membranas ovi, Amnion & Chorion desinit; arteriæ penetrant ad superficiem externam Chorii, & ubi penetrant, statim in ramos abeunt, qui tanquam ex centro radii, quaquaversum decurrunt per exteriora Chorii, & in ramos minores minoresque paullatim se spargunt specie radicularum: in Chorii autem superficie arteriarum venarumque ramuli mutuâ implicatione quâdam laxâque cohæsione placentam efficiunt, quæ adnexa utero, cujusque interventu ovum fœtus, atque adeò ipse fœtus cohærent cum matre; & quo vasa hæc propiora illi superficiëi placentæ, quæ utero adnexa, eo ramosiora & subtiliora, ultimoque ad totam illam superficiem in myriades vasorum subtilium desinunt, quæ infixæ utero; & videntur ultimi arteriarum venæque umbilici ramuli se cum venis & arteriis uterinis, ad superficiem internam uteri desinentibus conjungere, & ita quidem ut ex arteriis placentæ humores penetrare in venas uteri possint; ex arteriis uteri in venulas placentæ: sed notandum quod ubi vasa umbilicalia ad placentam pervenerint, primum ab externa superficie funiculi abscedit Amnion, post ipsa funiculi substantia se explicat, efficitque Chorion, per cujus deindè externam superficiem nudi vasorum rami, quo dictum est modo, decurrunt, sic ut majores rami ipsi Chorii substantiæ adhæreant, & quasi inhæreant; minores autem qui à majoribus illis producuntur, quique sensim fiunt ramosiores, efficiant placentam. B. *Davelæ aderen.* Gall. *Vaisseaux umbilicaux.*

VASTI MUSCULI, extendunt tibiam, quorum *externus* à radice tota trochanteris magni, & cruris ossè subiecto: *internus* à trochantere parvo, utrinque paulò patellam infra ad latus Recti inferuntur. B. *De vaste spier.* G. Der starcke maulz. Gall. *Muscles Vastes externes & internes.* A. The great Muscle.

VECTIS, est instrumentum Chirurgicum, quo in sine perforationis cranii utimur, nam labiis incisi ossis immittitur, ad ossiculum hinc indè movendum, ut vacillet, & volsellæ parte dentatâ auferri possit. Item instrumentum,

quod in depressionibus cranii elevandis usurpamus. B. *Def-booni / been-lichter*. Gall. *Levier*.

VEGETABILE aut VEGETANS, ita vocatur Corpus Hydraulicum, variis vasis diversos humores gerens, quod parte quâdam suâ externâ alteri corpori adhaeret, undè per hanc partem haurit materiem nutrimenti & incrementi sui: Vegetabilia proindè sunt omnes plantæ molles, frutices, arbores, mucagines, lichenes &c.

VEHICULUM, vide *Ochema*.

VELAMENTUM BOMBICINUM, est lanuginosa quâdam substantia interiorem ventriculi, Æsophagi, Intestinatorum partem, crustæ instar, aut musci villosi succingens. Alii *Vermicularem crustam* vocant; in intestinis si membrana villosa levi in aqua tepida maceretur, & crebro abluatur, & lubrica visciditas concavæ intestinatorum parti adhærens detergatur, & tunc intestinum invertatur, & in liquore limpido suspendatur, tota interior intimæ tunice facies nitidum quasi holosericum mentitur; dum scilicet microscopio in sole examinata, innumera quasi filamenta pendula totam illam superficiem obsidere videntur; ex injectionibus & variis præparationibus liquet, maximam partem horum villorum esse tantùm arteriolas & venulas minimas, ex vasculis, quæ per cellulosam internam sive juxta alios nervosam membranam decurrunt, & ad internamunicam copiosè accedunt, oriundas, accepta ab illa vagina, productas intra cavum intestini, ibidemque pendulas; omnibus simul ad extremum finem abscessis quali & patulis. B. *De stuweele darmrook*. G. *Das sammetgleiche darm hæutlein*. Gall. *Tunique ou membrana veloutée*. A. *Velvet Membrane of the Guts*.

VENA ARTERIOSA, est Arteria pulmonalis, cujus ope sanguis ex dextro cordis Thalamo in pulmones ducitur, tres obtinuit valvulas cuspidales, ne sanguis regurgitet, è dextro cordis ventriculo oritur, ferè directè sursum ascendit, & ad curvaturam Aortæ in duos ramos laterales dividitur, quorum unus dexter vocatur arteria pulmonalis dextra, alter verò sinistra dicitur, dextra sub curvatura, aortæ procedit; hinc major est sinistra: ambæ toti pulmoni impenduntur & mirè se dividunt. B. *De long-slagader / de slag-aderlyke ader*. Gall. *La veine arterieuse, ou l'Artere Pulmonaire*.

VE-

VENA CAVA, Gr. Φλὶψ, Ἐπ'ανθιστοῦ Eudoxo, Διέξ-
 μῆσι Hesybio, species sunt Vena Cava, Portæ, Lymphaticæ, & Lactææ. Arteriæ aliquando pro venis sumuntur. Constant ex quatuor tunicis, nervosa sc. glandulosa, musculari & membranosa, & additur *Cellulosa*. Vena cava propriè vocatur truncus ille magnus, in quem omnes venæ se exonerant ab Iliacis usque ad sinum venosum Cordis dextri, dein à venis jugularibus usque ad Locum eundem: ejus rami superiores vocantur. Venæ jugulares; quæ ad Brachia tendunt *Axillares*; in cor, vasa *Coronaria*, in pulmones *Pulmonaria*; sic dicitur *Hepatica*, arteria in hepate; *Phrenica* in diaphragmate; in cruribus *Cru-ralis*; in renibus *Emulgentes* seu *Renales*, & sic à varia ramificatione variam denominationem accepit, hæc format amplum, atque membrana arteriosæ simili obductum sinum, qui in cava auris dextræ cordis, & in thalamum dextrum partim, definit. B. *De hohle ader.* G. Die hohle ader. Gall. *La Veine Cave.* A. The great vein.

VENA AZYGOS, vel SINE PARI, aut JUGO, vide *Azygos*.

VENA PORTÆ, est vena ex Venis lienis, ventriculi, mesenterii, Intestinatorum, pancreatis, & omenti composita, Hepar transeuns, ibique arteriæ formam induens, ejusque crassitiem, & omnem sanguinem à dictis visceribus per Hepar ferens, tandem in venam cavam definit. B. *Port-ader.* G. Die pfort-ader. Gall. *La Veine Porte.* A. The Port veine.

VENA UMBILICALIS, oritur ab uno trium magnorum ramorum, in quos se vena portarum hepar ingressura dividit; decurrit ad umbilicum, exit eo cum arteriis, cum quibus & per umbilicalem funiculum pergit, penetratque ad superficiem Chorii externam, inque ramos, earum ad exemplum, ipsis etiam in universum comites abit; vena multò major est arteriis, unitatemque ejus natura compensavit magnitudine; imò major est utrisque arteriis simul sumptis; & quidem juxta Cl. *Roubaulum* diameter venæ ut plurimum est quatuor linearum, cujusque verò arteriæ tantum duarum: descendit, recta petens umbilicum: cum itaque ramus venæ portarum à quo oritur, in dextra parte abdominis situs sit, umbilicus autem in medio; à dextris descendit obliquè *sinistrorsum*: primum
 au-

autem decurrit sub hepate, utpotè sub quo oritur; ibique in hepate finis primum oblongus, per quem decurrit, factus, ne hepatis moles eam comprimeret; illeque finis amplior est, quàm venæ requirit magnitudo, quo fit ut hepar situm suum paululum mutare possit, ut mutat variâ inclinatione corporis, nec tamen premat venam: dein pergit per fissuram, quam unam habet hepar hominis, in imo tenui margine suo; atque hoc etiam factum est, ut liberior sit ab omni pressione; post pergit ad umbilicum per geminatum peritonæum, ad similitudinem mesenterii: cum enim, ubi ab hepate recedit, distet aliquantum à partibus continentibus abdominis, ne inde ad umbilicum usque quasi vaga esset, produxit natura proximam partem peritonæi, eaque circumdedit venam: constat hæc peritonæi productio è duabus lamellis, quæ sibi invicem applicatæ sunt; mediaque substantia cellulosa coherent, per quam vena incedit. Gall. *Veine umbilicale*.

VENÆ, vegetabilium sunt costæ, quæ in plantarum foliis, imò & fructibus apparent, & ramulos & humorem habentes.

VENÆ, sunt canales similes ferè arteriis figura & distributione; sunt amplitudine majores, numero fortè plures; membranis omnibus longè tenuiores, inertiores; valvulas habent, solitarias ferè oblongas, digitabuli formâ utcunque, ad loca insertorum in truncum majorem ramorum, & binas ut plurimum junctas in venarum majorum truncis rectis, à corde remotioribus, atque perpendiculariter fursùm vehentibus cruorem, quæ sic factæ sunt, & cavis canalium applicatæ, ut humorem ex minori ramo in majorem truncum admittant, retrogressum caveant corde contracto, molemque ferant. Ea verò vasâ ipsâ vitæ actione non micant, neque saliant; habent extrema sua varia, ut in arteriis observatur, initia radicum venularum vel ex bibulis cuticulæ osculis, vel à resorbentibus in membrana omni interiore positis, vel ex arteriæ sine in venulam porrecto, vel ex similibus quibusdam singularibus, ut in pene, clitoride, liene, vel ex pulpa fortè glandulosa. B. *Aderen*. Gall. *Veines*.

VENÆ LACTEÆ, vide *Vasa Lactea*.

VENÆ LYMPHATICÆ, vascula sunt parva, pellucida, alba, nodosa ubique ob binas valvulas elevatiles,
ca

cavitatem exactè claudentes, quæ suam lympham à vasculis arteriosis lymphaticis, vel à glandulis conglobatis accipiunt, hanc in venas sanguineas, vel in chyli cisternam exonerant. B. **Water-vaten.** G. Wassergefäße. Gall. *Veines Lymphatiques.* A. Lymphatik vessels, Lymphatik ducts.

VENÆ SECTIO, est sanguinis, qui in vasis continetur, per venam arte sectam, evacuatio. B. **En aderlaßing.** G. Das aderlassen. Gall. *Saignée.* A. Letting of blood, opening of a vein.

VENENUM, Gr. *ὀδονατος*, est omne illud quod corpori nostro communicatum, illud destruendo, sive solida erodendo, sive fluida circulationi inepta reddendo mortem adfert, ut sunt Arsenici genera, & pleraque Mercurialia deleteria qualitate prædita. B. **Fenyn.** G. Gift. Gall. *Poison, Venin.* A. Venom, poison.

VENEREA LUES, vide *Lues Venerea.*

VENERIS OESTRUM, idem quod *Clitoris.*

VENTER, dicitur triplex *Infimus* sumitur pro Abdomine. *Medius* pro Thorace, & *Supremus* pro Capite. Vide *Cavitates.* Sed strictè sumitur pro Abdomine. B. **Wuth.** G. Bauch. Gall. *Ventre.* A. The Bellie.

VENTER EQUINUS, Chemicis dicitur & fimus equinus, in quo, ob lenem calorem, suas tincturas & essentias collocant. B. **Paarde-mist.** G. Rosz-mist. Gall. *Fumier de Cheval.* A. Horle-dung.

VENTER INFIMUS, vide *Hypogastrium.*

VENTOSA, vide *Cucurbitula.*

VENTRES, vide *Cavitates.*

VENTRICULUS, est viscus membranofum, situm in abdomine sub diaphragmate inter hepar & lienem, hepar quidem à dextris ipsum ad unguem complectitur, lien vero à sinistris sima suâ parte adjacet: Os superius connectitur diaphragmati, mediante gulâ: quæ foramine factò superiorem partem muscûli inferioris & sinistri diaphragmatis penetrans ventriculo continuatur, tunicæ nerveæ suos infigans terminos: Os inferius duodeno: Fundo ejus adhæret ala anterior omenti. Posterior est aorta: subjacet Colon & pancreas; huic tanquam molli pulvinari incumbit: tibiam utricularem figura eleganter exprimit, præsertim Oesophago intestinoque adhuc connexus; ab angusto

gusto enim ore in latam capedinem sinuatus, rursus in angustum definit; in sinistro tamen latere multò amplior, quàm in dextro; ut & infernè quàm supernè: dividitur in dorsum, fundum, & orificia. Dorsum vocatur illa pars inter orificia superior. Fundus illa inferior pars multò amplior & sinuosa. Orificiorum quidem alterum superius, alterum inferius nuncupatur. Superius in sinistro latere, non quod elatius situm, cum ambo sint in ventriculi superiore regione, sed eo, quòd cibum & potum prius admittat, quidam veterum cor appellarunt: vocatur & stomachus: inferius alterum in dextro latere situm, ratione officii *πυλωρῶς*, sive janitor vocatur, quoniam portæ in modum ea, quæ excreturi sumus, emittit: constans ex plurimis tunicis, prima, est illa externè lævis membrana, quæ totum ambit ventriculum, pro fobole Peritonæi ab omnibus agnita anatomicis, undè ipsi ventriculo non est propria, videtur hæc nata ad ventriculi robur, & firmitatem: secunda est carnosâ sive muskulosa, plurimis fibris triplici serie distinctis constans, prima series transversarum statim avulso peritonæo se prodit; hæc fatis numerosæ ac invicem contentæ à summo orificio incipiunt, & in pylorum terminantur: altera series est orbicularium, quæ iidem ab ore summo incipientes ad pylorum progressæ, orbiculariter vel spiraliter ventriculi cavum ambiunt; tertia series constat ex duplici fibrarum ordine, oriuntur juxta superius orificium, idque ambiunt, & à sinistra parte dorsi ipsius ventriculi, undè aliquæ per idem dorsum recta feruntur ad inferius ostium, quod & ambiunt, sed pleræque ad fundum versus idem ostium inferius: hæc cingitur & tegitur cellulosa *Ruyfchiana*, quæ oleum supeditat fibris muskulosis laxandis, lubricandis, necessarium; tunc sequitur nervea dicta à *Willisio*, sive potiùs vasculosa, & in non admodum distento ventriculo rugosa, quæ in convexa parte donatur mira textura vasorum, cui adhærent glandulæ sive potiùs cryptulæ quam plurimæ, quarum excretoria in concava parte ceu tot punctula atque meatus se produnt; præterea in hac concava parte demersus fuerit ventriculus) innumeri villi penduli, qui videntur tantùm esse extremitates arteriarum, venarum, & nervorum; qui ultimi famis sensum vacuo ventriculo exci-

excitare videntur. Officium in genere est cibos accipere & concoquere; vocatur item Stomachus, Aqualiculus. Gr. Γαστήρ, ή Ανω Κοιλία, Στήμα Κοιλίας. B. *De maage*. G. Der magen, der bauch. Gall. *Le Ventricule, l'Estomac*. A. The stomach.

VENTRICULI CEREBRI, sunt quatuor cava in Cerebri medulla; duo anteriora distinguuntur per fornicem, tertium versus cerebellum à fornice bifurcato constituitur, quartum autem sub Cerebello medullæ oblongatæ insculpitur, in his cavis colligitur continuò lymphæ, ea humectans, quæ per pelvim deducitur partim ad glandulam pituitariam, partim per venas plexûs choroidei resorbetur. B. *Holligheden der hersenen / herffengtoesjes*. G. Die hœhlen im hirn. Gall. *Ventricules du Cerveau*. A. The Ventricles of the Brain.

VENTRICULI CORDIS, duo sunt cava magna, circiter liquidi zj capientia, in medio corde reperiunda: ventriculus primus sive Dexter sanguinem è vena cava & auricula sua dextra, dum contrahitur, recipit & pulmonibus tradit: Alter sive sinister à pulmonibus sanguinem refluxentem in saccum venosum & Auriculam sinistram recipit, & per arteriam magnam in totum corpus propellit. In contractione ventriculorum sive Systole, apex cordis attollitur & accedit ad basin ejus latiore, cor pallet, brevius fit & durius, fibræ musculares ventriculorum cava ambientes spiraliter in se recedunt, cava imminuunt, & sic in iis contentus sanguis exprimitur: in Diastole seu expansione & dilatatione, sanguis recipitur & admittitur. B. *De holligheid des hertjs*. G. Die hœhle im hertzen. Gall. *Ventricules du Cœur*. A. Ventricles of the Heart.

VENUS, vide *Cuprum, Æs*.

VERATRUM, est Helleborus: dici volunt, quod mentem motam in sanitatem convertat. Vide *Elleborus*.

VERBASCUM, sive Tapfus Barbatus, est planta, quæ habet caulem satis altum, ramosum, durum, lignosum, crassum, lanuginosum, rotundum: folia sunt magna, longa, ampla, mollia, villosa, lanuginosa, alba, quædam repentia, alia caulibus alternè adhærentia, latiora, & hirsutiora sunt Blattariæ foliis: flores monopetali, multifidi, rotati, & tamen profundè incisi, ut ex quinque petalis constare videantur, in arctiores spicas quàm Blattariæ flores

res congesti : post florem succedit capsula ovato acuminata, lanuginosa, septo intermedio in duo loculamenta divisa, semina exigua, nigra, & angulosa continentia : radix est oblonga, sat crassa, alba, lignosa : hæc planta crevit in locis arenosis : puto dici quasi *Herba Barbata* : videtur mihi vocem esse contractam : sunt qui *Candelam Regis, Candelariam, Lanariamque* nominent, quia caulibus ejus adipe, sevo vel aliquo pingui illitis, nonnulli pro lucernis utantur. Vide *Phlogmos. B. Dolle-fruid. Gall. Bouillon blanc, ou Mollaine, ou Bon homme.*

VERBENA, est planta, quæ habet caules angulosos, duros, aliquantulum villosos, interdum rubicundos, ramosos : folia profundè incisa, oblonga, rugosa, saporis ingrati & amari : flos est monopetalus, labiatus, cujus labium superius surrectum & plerumque bifidum est, inferius verò tripartitum, sic tamen secantur ambo, ut flos quinque partitus, primo aspectu videatur : ex calice sit capsula, continens semina tenuia, oblonga, sibi invicem juncta : radix est fibrosa, oblonga, crassiuscula, saporis amaricantis; crevit in locis incultis : *Verbenaca, Columbaris, Columbina*, dicitur quasi *Herbena*, ab *Herba*, quia Antiqui propriè non *Verbenam* intellexerunt, sed quælibet herbas in Sacrum usum destinatas. Vide *Peristeron. G. Pzer-fruid / pzer-hard. G. Eisen-kraut, eisen-reich, eisen-hart, dauben-kraut. Gall. Verbène. A. Vervain, Fren-gies.*

VERETRUM, idem quod *Penis* seu *Membrum Virile*.

VERMES, vide *Lumbrici*.

VERMICULARIS CRUSTA, est interior tunica Intestinatorum villosa & gyrosa, seu rugosa, reliquis longior, vide *Velamentum Bombycinum*.

VERMICULARIS, est sedum minus, à similitudine nempe foliorum, quæ rotunda sunt, & figuræ ovalis, ut vermiculos putes, undè & *Crassula* minor appellatur. *B. Kleine donderbaart. G. Kleine haufz-wurtz, kleine donderbaar. Gall. Petite joubarbe. A. Trick-madam.*

VERMICULATUM, in plantis est, quod rosæ modò, quasi purpurisso, rutilat.

VERMIFORMIS PROCESSUS, est prominentia cerebelli, sic à figura dicta. *B. 't Doornops uutsteeksel. Gall. Appendices Vermiformes. A. Wormlike Processes.*

VERMI-

VERMIFORMIS APPENDICULA, est canalis parvus crassitiei instar vermis oblongi, qui hiat & accrevit Intestini Cæci fundo; substantia tunicarum est satis crassa; supra Colon se contorquet veluti vermis, & peritonæi membranæ annectitur, extremitate verò suâ Reni dextro; à mesenterio autem est liber, longitudinis est quatuor digitorum, latitudinis digiti unius, intus angustissimæ capacitatis, secernens copiosissimam lympham ex suis glandulis, quæ obliniendis fæcibus inservit; fortè quoque absorbet quicquid tenuis bonique chyli huc cum fæcibus devolutum est, qui lactea vasa præterivit nimis subito. Gall. *Appendice vermiculaire.*

VERMIFUGA, à *Verme* & *Fuga*, idem quod *Anthelmintica*.

VERMIS CEREBRI, vide *Febris Ungarica*.

VERNACULUS MORBUS, idem quod *Endemius*.

VERNIX, quod & *Vernisium* & *Sandarache*, sive *Gummi Juniperinum* vocatur. Sed aliquando vocatur sic compositio quædam liquida, inserviens obducendæ crustæ aliis rebus ne corrumpantur; sic ex lacca, mastiche, Copal, Succino, simplicibus vel mixtis in alcohole vini, oleo Terebinthinæ, aut lini, coctis & solutis fit propriè *Vernix*. B. *Vernis*. G. *Vernisz*. Gall. *Vernis*. A. *Varnish*.

VERONICA, est planta, quæ habet caules exiguos, longos, nodosos, repentes, lanuginosos, rotundos: folia sibi invicem opposita, juxta caulis longitudinem nascuntur, Pruni foliis similia, villosa, in margine incisa, saporis amari & aeris: flores sunt monopetali, rotati multifidi, ex quorum calice fit fructus membranaceus, in duo loculamenta divisus, plurima semina exigua, rotunda, & nigricantia continens: radix est fibrosa, hinc inde in terra sparsa & repens; hæc planta crescit in locis petrosis & arenosis: quamvis alia sit herba quàm vulgaris *Betonica*, tamen à *Betonica* videtur descendere *Veronica*, mutato B. in V. & t in r quod lapsu temporis ut & ab rerum ignavis facile fit. B. *Err-en-pyrs*. G. *Ehren-preisz*, *grundheil*. Gall. *Veronique*. A. *Luellin*, *Fluellin*.

VERRICULARIS TUNICA, idem quod *Amphiblestroides Tunica*.

VERRUCÆ, sunt species tuberculorum; Gr. *Ἀκροχορδωνες*, *Acrochordones* dicuntur, eo quod si vertices horum

tuberculorum inspiciantur, similes sunt reſectæ chordæ, *Celfus* hujus appellationis eam cauſam videtur attuliſſe, quod in fundo ſint anguſtiores, in ſummo latiores; adeo ut pendere videantur, ideoque à plerisque verrucæ penſiles appellantur. Dicuntur Porri, eo quod ſi inspiciantur ſummitates ipſorum, videntur æmulari brevia illa capillamenta porrorum. Eſt tuberculum durum, eminens, è cute erumpens, calloſum, parvum, & in omnibus corporis partibus naſcens, imprimis ubi inæqualis preſſio & attritus fieri ſolet. B. *Gen wazatte / werte*. G. *Wartzen*. Gall. *Verruë*. A. A wart.

VERRUCARIA, dicitur *Heliotropium*, quia creditur ea verrucas abigi. Sic etiam vocatur *Tithymalli* ſpecies, cujus ſucco lacteo verrucæ decidunt. B. *Zonne-wende*. G. *Sonnen-wende*. Gall. *Tournesol*, *herbe aux verrues*. A. *Turn-ſole*.

VERUMONTANUM, vide *Caput Gallinaginis*.

VERTEBRA, idem quod *Spondylus*.

VERTEX, eſt pars capitis inter ſinciput & occiput media altiſſima omnium & gibboſa. Gr. *κορυφή*. B. *Op kruin*. G. *Der wirbel auf dem haupt*. Gall. *Le Sommet*. A. *The Tope of the Head*.

VERTICILLI, idem quod *Cotyledones*.

VERTICILLUM, in plantis florum vel foliorum ambitus, qui cauliculos aut ramulos herbarum coronat, exiſtit; ab instrumenti muliebris ſimilitudine dictum, quod fuſo vertendi gratiâ ſolitum eſt adhiberi.

VERTIGO, vide *Scotomia*.

VESANIA, eſt furoris ſpecies vel delirium ex nimio amore.

VESICA, eſt pars membranacea cava, in qua liquor excernendus colligitur & continetur: ut *Vesica urinaria*, *Biliaria*, *Seminaria*. Gr. *κύστις*, *ὄργανον* *κύστις*. B. *Gen blaas*. G. *Die blaſe*. Gall. *Veſſie*. A. *A bladder*.

VESICA ÆNEA, eſt cucurbita magna cuprea, deſtillationi plantarum inſerviens.

VESICA BILARIA, eſt *Vesicula* ad figuram pyri accedens, ſita in parte hepatis concava, parvo ovo gallinaceo ut plurimum ſimilis; fundus, nobis erectis deorſum, collum verò fuſum ſpectat, habetque quaſi ſphincterem peculiarem, incumbit *vesicula Colo*, illudque ſuo colore tin-

tingit; constat ex quatuor membranis: 1.º. communi: 2.º. vasculosa; 3.º. musculari, ex fibris rectis, obliquis & transversalibus 4.º. nervea, intus rugosa seu reticulata, humore unctuosissimo imbuta, in qua subinde minimæ glandulæ apparent, quæ fabrica ductibus biliariis communis esse videtur; exit in ductum qui cum poro biliario ad angulum acutum jungitur, & sic uniti faciunt ductum communem majorem prioribus; obliquè descendentem, qui ad angulos acutos appositus duodeno, penetrat exteriorem ejus tunicam, dein inter hanc & alteram descendens, mox perforata & hæc, inter secundam & tertiam longo itinere progressus, foramine rotundo in cavum intestini libere exit, idem quod *Folliculus fellis*.

VESICA DESTILLATORIA, est vas æneum sive ahenum cupreum, superius capitello cum tubo donatum, qui inseritur tubo serpentinis ductibus incurvato; inservit destillationibus plantarum aquosis, spirituosiss, decoctis &c. B. *En blaas*: per vesicam destillare, *Wooz en blaas Distilleren*.

VESICA URINARIA, Gr. *Κύστις*: est ea, quæ in viris posterius intestinum rectum habet: in fœminis verò uterum, cujus vaginæ alligatur, semper extra abdomen in loco tutissimo à concursu ossium sacri, Ileon, Ischion, & Pubis formato, & mediante supra expansa peritonæi lamellâ, cui fundus vesicæ accretus, à contentis abdominis separato, hæret, qui pelvis dicitur: habet hæc vesica tres membranas, externa peritonæo ortum debet, hujus officium est vesicam investire: media membrana est muscularis, fibris longitudinalibus, & spiralibus prædita, huic in toto corpore similis non reperitur, valdè explicabilis, & magnâ vi elasticâ prædita: intima membrana glandulosa est, valdèque sensibilis, si microscopii ope conspicitur, deteguntur infiniti exigui folliculi, rotundi, humore mucoso instar olei amygdalarum pleni; undè hæc membrana tam lubrica est, ut attractiones digitorum eludat; quo vesica contractior, & minus stimulat, eo dicti folliculi magis clauduntur, humorem mucosum colligunt, & ad usum reservant; quo verò magis dilatatur & stimulat, eo oscula folliculorum patentiora redduntur, & humor ille majori copiâ fluens vesicam ab irritante quocunque acri vel stimulante defendit: tandem ne urina continuo

efflueret ex vesica appositus est superiori cervici vesicæ sphincter. Accipit urinam ex renibus per ureteres, eamque per urethram, quæ in viris quam fœminis longior est, deponit. B. *De pis-blaas*. G. Harnblase, die blase. Gall. *La Vessie*. A. The urine bladder.

VESICARIA, vocatur Alcea venera, ut & Alkekengi, quia ejus fructus & semen in vesiculis continetur: vel quoniam vesicæ & calculis prodest.

VESICATORIA, sunt medicamenta, quæ externè cuti applicata, in locum determinatum tumorem quendam ex liquido ibi ante non hærente conciliant, illud liquidum nempe eo hæc vi derivando, ut per illud ultimum vasculum nimis distentum rumpatur, adeoque in locum fracturæ liquidum exeat, communique cavitate colligatur; Veluti fit à Cantharidibus. Vocantur quoque *Attrahentia*, *Derivantia*. Gr. *Ἐπισπαστικά*. B. *Bleintrekkende Dingen*/ *spaanse blegpleister*. G. Ein pflaster von spanischen fliegen; blatter machende mittel. Gall. *Vescicatores*. A. Vesicatorie.

VESICULÆ ADIPOSÆ, vide *Sacculi Adiposi*.

VESICULA FELLIS, idem quod *Folliculus Fellis*.

VESICULÆ SEMINALES, sunt receptacula quædam, seu intestinula cæca in gyros, cryptas, recessus, complicata, quæ collo vesicæ à parte posteriori nechtuntur per membranas; solummodò in viris reperiuntur, nunquam in fœminino sexu; sedem habent inter vesicam urinariam & intestinum rectum, duæ sunt & constant ex membrana satis tenui, & avium minorum intestinorum instar variis modis contortæ sunt, nisi quod hinc inde varicum adinstar mirum in modum dilatata & internâ cavitate magis contractæ conspiciantur, in has desinit vas ejaculatorium sensim latius & sinuosum, rursus angustius, ubi incurvatum ingreditur ferè recto itinere in hæc intestinula versùs horum fundum capacissimum: quæque vesicula prædita est alio canale emissorio cum priori ad angulos acutos juncto, qui bini emissorii in urethra ad angulum obtusum junguntur, & in unum canalem emissorium in urethram patentem desinunt, qui medius & unus, inter alios binos longè minores, & altiores, ab utroque ejus latere appositos, locatur; ut ita per tria distincta oscula seminalis humor huc expellatur: interimque ambæ
hæ

hæ vesiculæ membrana muscolosa colligatæ sunt, & semen asservant, & tempore orgasmi venerei, excerpunt. B. *Zaad-blaasjes*. G. Saamen-blæslein. Gall. *Vesicules Seminales*. A. The Seed Vessels.

VESPERTILIONUM ALÆ, sunt ligamenta duo lata & membranosa, utrinque unum, quibus uteri fundus ossibus Ilii laxè connectitur: *Aretens* Vespertilionum alis assimilat. B. *De vleermuis gelphe handen*. G. Die flader maufz gleiche nasen bänder, die beide seitlein zu unterst an der nasen. Gall. *Ailes de Chauve souris*. A. Bats-wings.

VESTIBULUM, in aure dicitur pars media inter labyrinthum & inter cochleam; est verò cavitas ossea, superficie inæqualis; ejus pars anterior obducitur membrana fenestræ ovalis, opposita pars spectat membranam Tympani, in eo hiant novem foramina 1. fenestra ovalis 2. duo foramina nervorum. 3. quinque foramina canalium trium semicircularium, 4. superior pars cochleæ à parte facièi huc aperitur. B. *Het poortaal van 't doolhof*. Gall. *Le Vestibule*.

VETERINARIA MEDICINA; est ea ars quæ de Medicatione circa jumenta & pecudes agit, vulgò *Mulo-medicina*.

VETERNUS, vide *Lethargus*.

VETONICA, *Vettonica*, *Vettonicum*: est Betonica, sic ab inventoribus Vetonibus, Hispaniæ populis, nominata est. Gr. *Kisgor*, idque à varietate & copia remediorum dicta est. Vide *Betonica*.

VIBEX, vide *Enchymoma*.

VIBRATIO, est agitatio & motio corporis & membrorum involuntaria, ut conquescere non liceat, etiamsi strenuè renitatis. B. *Schuddingen*. G. Das erschuettern, schwingen, wackeln. Gall. *Branlement*, *Agitation*; *secousse*. A. Shaking, Quaking.

VIBISSÆ, dicuntur pili, qui è naribus excrescunt. B. *De neus-hairen*. G. Die nasen-hærlein. Gall. *Le Poil des Narines*. A. The haire in the nose.

VIBURNUM, est arbuscula, cujus rami longi, digitum crassi, valdè flexilès, corticem albescentem habentes: folia ad Alnum vel potius forbum Alpinam accedunt, lata, sublonga, crassiuscula, in ambitu crenata, hirsuta, & pulvisculo albo, maxime infernâ parte, quæ ob id etiam

magis candicat, conspersa, gustu adstringente: flos est monopetalus, rotatus, quinquefidus, umbellæ in formam digestus, staminibus quinque præditus: ovarium in ora superiore coronatum caliculo quinquefido, instructum rubâ erectâ veluti triglobosa, abit in fructum seu baccam mollem, succi plenam, unico femine osseo, compresso, striato, fatam; hæc arbuscula crescit in locis incultis, saxosis, & montibus: à *Viendo*, id est, *Ligando*, dictum, quo rustici utuntur ad colligendos fasciculos. Vulgò *Viorne*.

VICIA, est planta, quæ caules habet angulosos, villosos, excavatos: folia oblonga, angusta, villosa, bina, quasi conjugata, costæ innascentia, in claviculas abeuntia: flores sunt leguminosi, purpurei aut cærulei: flori succedit siliqua villosa, facta feminibus subrotundis, aut angulatis, nigris: fortè & secundum veri similitudinem à Gr. *Βικια* vel *Βικιο* nomen habet. Dicitur videtur à vinciendo, quòd item ut vitis capreolos habeat, quibus fursum versus serpit, vel quòd inter frumenta vitium sit. B. *Wit sen / Wicken*. G. *Wicken*. Gall. *Vesse*. A. *Vetch*.

VICTORIALIS, dicitur *gladiolus*, ut & *allium montanum*. B. *Victori-wortel / Das-look / Veld-look*. G. *Sieg-wurtz*. Gall. *Ail Serpentina*. A. *Victory root*, wild & broad garlick.

VICTORIOLA, vide *Laurus Alexandrina*.

VICTUS RATIO, est modus vivendi, quo sanitas per convenientia alimenta, quibus in humano usu vulgò utimur, conservatur & morbus propellitur: consistit in recto usu rerum necessariarum, estque in Morbis triplex, Crassa, Mediocris, Tenuis: item est tenuis simpliciter, tenuior & tenuissima, vide *Dieta*.

VIGILIA, est spirituum animalium in cerebro & per nervos facilis agitatio, quâ per organa sensuum nostrorum motus objectorum sensorio communi, facili negotio, offeruntur. Si nimis hi spiritus agitantur, vigiliam pervicacem inducunt. B. *Waken*. G. *Das wachen*. Gall. *Veille*. A. *Watching*.

VIGILIA NIMIA, idem quod *Agrypnia*.

VIGOR MORBI, vide *Acme*.

VILTRUM, idem quod *Filtrum*.

VINACEI, grana sunt acinorum, *Γιγαῆτα* Gr. nominantur.

nantur, quæ pressis uvis cum folliculo abjiciuntur.

VINCA PERVINCA, vide *Clematis Daphnoides*.

VINCE TOXICUM, est Hirundinaria, seu Asclepias: quidam dici putant Νικητοξικόν, quòd illi adversus venena insignis vis insit. Derivatur à Vincere vel νικῶν quòd idem est, & τοξικόν venenum. Vide *Hirundinaria*.

VINUM COS, est vinum Colore, odore & sapore polens; Gall. *Vin Theologal*. Anglorum Schola Salernitana nitorem addit hoc versiculo:

Vina probantur, odore, sapore, nitore, colore.

VINUM HIPPOCRATICUM, est cui saccharum & aromata infusa fuerint, quæ post per manicam Hippocratis colantur. B. *Hippocras-wyn / specer-wyn*. G. Hippocras. Gall. *Hypocras*; *Vin d'Hippocrate*. A. Wine of Hipocrates.

VINUM MEDICATUM, est vinum, cui medicamenta infusa sunt in usum ægotantium. Præsertim quando cum musto ad fermentandum reponuntur. B. *Genees-wyn*. G. Kräuter wein. Gall. *Vin Medicinal*.

VIOLA, est planta, cujus folia ex radice erumpentia, sunt obrotunda, ampla, in margine incisa, viridia, caulibus longis adhaerentia: flos est pentapetalus, anomalus papilionacei floris æmulus, hujus enim duo petala superiora vexillum, duo lateralia alas, inferius verò, quod in caudam definit, carinam quodammodò repræsentant, coloris purpurei aut cærulei, odoris suavis & grati: post florem apparet capsula, per maturitatem in tres partes divisa, continens semina exigua, obrotunda, albescentia: radix est fibrosa: putatur dici ab Ion, quòd Nymphæ quædam Ionæ, florem illum Jovi primum dederit muneri: sed alii, quòd cum Io in vaccam à Jove conversa esset, terra florem illum pabulo bovis ejus fuderit. Latini quoque detrita. t. litera, violam quasi vitulam imitatione Gr. videri possunt appellasse: alii dici volunt ἀπὸ τοῦ ἰωνίου; quoniam prius cæteris floribus veris tempore proveniat. Hinc ejus folia *Violaria* vocantur. B. *Diote*. G. *Viole*. Gall. *Violette*. A. Violet.

VIOLA MATRONALIS, vide *Matronalis Flos*.

VIORNA, seu vitis alba, sed Fuchsis vitis nigra: videtur corrupta vox à *Viburno*: fortè sic dicta quòd prop-

ter flexibilitatem, clematis in modum, omnes adstantes plantas circumligat, vinciatque.

VIPERINA, vide *Echium*

VIRGA PASTORIS, vide *Dipsacus*.

VIRGA, vide *Penis*.

VIRGA, in vegetabilibus est, quæ ex radicibus, aut caudicis lateribus exit; à nonnullis virgæ appellatæ sunt fœboles.

VIRGA AUREA, & solidago saracenicæ, est planta, quæ habet caules rectos, rotundos, striatos, firmos, & medullâ albâ repletos: folia sunt oblonga, acuta, in margine incisa: flos est radiatus, caulium suprema fastigia floribus abundant, qui quasi in spicas colliguntur, quæ rursus in adunatam quasi virgam conjici solent; sunt flores coloris flavi aurei, calice tubiformi & multifido comprehensi: his succedunt femina pappi instructa: radix fibrosa, saporis aromatici. B. *Heidens wondkruid / gulden roede*. G. Heidnisch wundkraut. Gall. *Verge Dorée*. A. Consolide Sarasine, Golden Rod, Saracens Confound. A. Sort of Red Comfrey.

VIRGINALE CLAUSTRUM, vide *Hymen*.

VIRIDE ÆRIS, vide *Ærugo*.

VIRGINEUS MORBUS, vide *Chlorosis*.

VIRGULTUM, furculus is est, qui terræ committitur, ut in arborem infurgat.

VIROSUS, est, in quo *Virus* five *Venenum*; sæpè etiam pro teterrimo & graveolente sôpore aut odore sumitur.

VIRUS, est humor fluens, & accipitur quoque pro *semine*: *venenum* etiam significat, nec non *ichores* ex ulceribus manantes.

VISCARIA, est floris Amerii species, quæ & *Muscipula* vocatur, muscas ob foliorum viscositatem, irretiens.

VISCERA, sunt organa, in cavitatibus majoribus contenta, quæ elaborant aliquem humorem in usum publicum & toti corpori inservientem; sic ventriculus & Intestina elaborant cibos nutrituros univèrsum corpus, sic Cor compingit, comminuit, movet sanguinem, undè postea omnes liquores fiunt & secernuntur &c. vocantur item *Extra*, *Interranea*. Gr. *Σπλάγχνα*, *Εγχεα*, *Εγκοιλια*. B. *Engewanden*. G. Das eingeweide. Gall. *Entrailles*. A. Bowells, Entrailles.

VISCUM, vel **VISCUS**, est frutex peculiaris in arborum quarundam ramis enatus, semper virens : uti est viscus quercinus, dicitur etiam lignum sanctæ Crucis ; species est fruticis, quæ ad altitudinem duorum circiter pedum crescit, caules habet ut plurimum digiti crassitiei, duros, lignosos, compactos, graves, extus coloris fusci, rubri, intus albi, flavescens : plurimos germinat ramos lignosos, flexiles, intricatos, cortice viridi obteetos : folia sunt binæ opposita, oblonga, crassa, dura, Buxi foliis fatis similia, sed aliquantulum longiora, venosa, coloris viridis flavescens : flos est monopetalus, pelvisformis, quadrifidus, verrucis conspersus, tanquam apicibus pulverem effundentibus : ovarium alio à flore loco natum, tenerum, quatuor foliolis succinctum, fit bacca subrotunda, glutine plena, mollis, alba, splendens, facta semine plano & cordiformi, per totam hyemen viret hæc planta. Mirâ de hujus visci generatione narrantur : quidam cum Theophrasto & Plinio credunt, quod tantummodò nascatur ex semine baccharum per alvos turdorum palumbarumque, & aliarum avium, postquam acinorum pulpam concoxerunt, reddito, undè & cum Plauto dicunt de Turdo, quòd ipsi sibi avis mortem creat, & Turdus exitium sibi cacet, ob gluten, quod ex eo fit, quo postea aves capiuntur : huic sententiæ autem uterque Bauhinus & Scalliger se opponunt acriter, qui viscum ex arboribus, quasi cornua ex ossibus animalium educi persuadere volunt : sed R. J. Camerarius in Eph. Nat. Cur. demonstravit, baccas visci deferri posse ad ramos arborum, tam delapsu raptuque ventorum, quam ab avibus non solum devoratas, & redditas per alvum, sed rostro delatas ; nec sphaerica sua figura à ramulis rotundis tam facile decidere, quam ruptas vel spontè vel ab avibus, suo glutine adhærere : adhæret viscus non tantum quercui, sed & aliis arboribus, abieti, tiliæ pyro, pomo, corylo &c. Gr. ἰξος & ἰξία. B. ~~Marentakken~~. G. Mistell. Gall. *Guy*. A. Mistel or Misseltoe.

VISUS, est sensus, quo ex materiæ lucis in retinam fani oculi impingentis motu, lumen & colores ab anima percipiuntur. Gr. ὄψις. B. *Gezigt*. G. Gesicht. Gall. *Vue*. A. Seeing, Sight.

VITA, in animali perfecto, est præside ac movente

anima, continuus fluxus ac refluxus, plus minusve sentibilis, aëris, sanguinis, & spirituum animalium, per organa & ex organis vitalibus, satis probè constitutis, & mutuo atque alternè plus minusve sensibilibiter ageratis & agitantibus: in animali verò nondùm perfectò vita non requirit aëris actionem in pulmones respiratoriam, quare in hoc erit vita modò circulatio sanguinis per viscera vitalia, & motus spirituum Cerebelloforum per nervos à Cerebello oriundos: de his lege *Lancisium* de mortibus subitaneis. Gr. *Βίω*, *Ζωή*. B. *Leben*. G. *Leben*. Gall. *La Vie*. A. *Life*.

VITALIA, idem quod *Cardiaca*.

VITALIS FACULTAS, est actio in corpore excitata, quâ mediante homo vivit, quæque peragitur ipso vel infcío, vel involuntariè; qualis est motus Cordis, Arteriarum, respiratio; quæque dependet maximè à Cerebello, & nervis ab eo oriundis, vel in eo terminatis.

VITALIS INDICATIO, est cognitio conditionis viscerum & virium vitalium, quæ in homine, cui medicinam facit medicus, nunc præsens est, simul cum scientia remedium, quæ vel augendis, minuendis, vel conservandis, aut restituendis viribus vitalibus conducunt pro scopo præsentis requisito; habetur autem cognitio illius conditionis ex pulsu perspecto, & respiratione observata. B. *Det lebens inzigt*.

VITEALIS, vide *Helxine Cifampelos*.

VITELLINA BILIS, vide *Bilis*.

VITEX, est *Agnus Castus*; est arbuscula, quæ habet ramos longos, flexiles, fractu difficiles, cortice cinereo tectos: folia sunt longa, angusta, acuta, lanuginosa; flores sunt monopetali, tubulosi, in spicas congesti: his succedit fructus sphericus, in quatuor loculamenta divisus, continens semina obrotunda, grisea, Coriandrinis ferè paria magnitudine, coloris grylei, saporis acris aromatici. Gr. *Αγνός*, id est, *Castus*: item *Αβύς* vimen, propter invicem ferè ramorum exilitatem, undè fortè nomen viticis, à vico. Vide *Agnus Castus*.

VITICELLA, vide *Bryonia*.

VITICULÆ, non palmites aut sarmenta sunt, sed flagella, quæ vitis modò repentia longè latèque vagantur, ac vicinos frutices nacta sic intricant eos, ut iis perinde quasi pedamentis abutantur: vel scandentia suis irretiunt

claviculis, quibus quasi digitis adhærent, quales in nasturtio indico, cucurbitis & plerisque aliis inveniuntur.

VITILIGO, vitiliginis tres species sunt. Gr. $\Lambda\lambda\phi\theta$, ubi color est albus, ferè subasper, & non continuus, ut quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Interdùm etiam latius, & cum quibusdam intermissionibus serpit. Μελαν colore ab hoc differt, quia niger est, & umbræ similis. Cætera eadem sunt. $\Lambda\lambda\phi\theta$ habet quiddam simile Alpho, sed magis albida est, & altius descendit, in eaque albi pili sunt, & lanugini similes. Omnia hæc serpunt, sed in aliis celerius, in aliis tardius. *Vitiligo* volunt dici vel è vitio, vel à vitulo, Festo teste. B. *Witte ruidigheit*. G. Weisse raudigkeit. Gall. *Gratelle blanche*. A. White leprosy.

VITIS, est Arbuscula, quæ habet caulem tortuosum, obductum cortice fisso, rubicundo; sarmenta plurima longa veluti brachia dimittentem, quibus vicinas arbores & pedamenta apprehendit: folia sunt ampla, variè laciniata, ut ficus, alia majora profundius incisa, quandoque ad pediculum usque in lacinias acutas divisâ; alia tenuiora, alia crassiora, alia viridia, alia rubentia, alia maculata, alia ad tactum duriora, alia molliora, alia lævia, alia tuberculata: flos est rosaceus, pentapetalus, staminibus quinque præditus: ovarium in fundo floris natum, tubâ brevî, pilosâ, instructum, sit bacca mollis, pulposa, succulenta, rubra, aut alba, seminibus plurimis, plerùmque quatuor, facta: fructus & flores in racemos congeruntur: à vinciendo, quòd arbores &c. claviculis vinciat: vel quòd invitetur ad uvas pariendas: vel dicitur à vino ferendo. Gr. Ἰναι , ab ἄμα *Una*, & πῆλι Jon. pro αἶν *Vinum*, hinc Γενεῖον *Vinum Gerens*: ab αἶν *vinum*, & φῆρα *fero*. B. *Wpngaard* / *druive-boom*. G. *Weinstock*, *wein-reben*. Gall. *Vigne*. A. *Wine*, *vel grape bearing*, *veine tree*.

VITIS IDÆA est Arbuscula, quæ habet ramos tenues, cortice viridi obductos: folia sunt oblonga, ampla, in margine leviter incisa, saporis adstringentis, flores monopetali, campaniformes, globofo ovario innati, coloris albi, subrubicundi: flori succedit fructus mollis, seu bacca umbilicalis succo plena, juniperino ferè similis, per maturitatem violacea potius, quam nigra, sapore grato & acido

acido primulum degustata, quæ tamen paulò post aliquid nauseabundi in ore relinquit, purpureo violacea fatisque pertinaci tinctura, cui grana immerguntur multa, parva, albescentia vel rubentia: radix lignosa, tenuis, repens. B. Myrtil. G. Heidelbeer, standelbeer, bickbeer oder bickelbeer. Gall. *Airelle, ou Myrtille*. A. Shrub like Myrtle-tree.

VITIS ALBA, seu VITALBA, contractâ voce, dicitur non modò quòd Vitem fativam foliis utriculisque referat, verùm etiam, quòd fructum in exiguæ uvæ similitudinem, acinis licet raris confirmatum producat. Vide *Bryonia*.

VITIS NIGRA, Gr. Ἄμπελος μέλαινα, nigra dicitur vitis à radice nigra, & quòd vitis similitudinem obtineat.

VITREA TABULA, vide *Diploë*.

VITREUS HUMOR, vide *Humores Oculi*.

VITRIOLUM, est sal minerale metallis proximum, ac præcipuè cupro &c. varia sunt ejus genera pro indole mineræ, quam in se continent, differentia; præcipua autem, quorum hoc tempore est existimatio, sunt primo *Ceruleum*, Sapphyri instar, compactum, ut saccharum candum, tactu siccum, *Hungaricum* vocant, vel *Cyprium*, aut *Galicum* ex agro Lugdunensi; Secundo *Subviride*, herbacei coloris, magis granulatum, grumosumque instar salis communis, paulum unctuosum, manuique tangentis adhærens, quale *Gostariense*, *Suecicum* &c. Tertio *Album*, in formam parvulorum panum effictum, tactu siccum. *Eduardus Broww*, etiam de *Rubro* mentionem facit. *Ceruleum* & *Album*, de cupro participat, *Viride* autem de ferro. Vitriola sunt vel nativa sive fossilia; vel artificialia, sive factitia: nativa duplicia reperiuntur, alia ex ferro, quæ colore viridi præstant, ex ære alia, quæ cærulea plerùmque amænitate commendantur: cætera metalla vix soluta in fodinis apparent, quia illorum solventia, niri acida, vel marini salis spiritus haud reperiuntur in fodinis; undè Auri, Argenti vivi, plumbi, stanni, succi soluti vel concreti nunquam ferè inveniuntur, utique non multa. Sed tamen metallica plumbi levi acido solvi posse, ut constat, ita simul difficillimè in cristallos cogi posse, ars Chemica docet, sed statim ferè in pulverem cerullæ, excusso iterùm acido, verti; id & de stanno ita verùm.

Om-

Omne ergo fossile vitriolum, quod erutum hæcenus, ex solo ferro aut ære habetur: tamenamenta fortè vel pulveres aliorum metallorum soluto vitriolo, inter concrefcendum immifceri poffe nihil vetat; fed eodem folvente foluta alia metalla, iis intimè nupta effe, necdum conftat: folvens Martis & Veneris idem acidum, igne violento indè separandum titulo fpiritus aut olei vitrioli; quod ipfum ex alumine exprimitur arte, aut de fulphuris accenfi fumo colligitur; imò vitriola & fulphura eadem matrice concipiuntur, foventur, eduntur, lapide fcilicet Pyrite dicto effoffo, aëri expofito, fulphuri abundanti liberato, contufo, in aqua foluto ad bacillos ligneos cryftallifato; aut etiam ex Mify veterum naturali folutione & cryftallifatione ilicò producitur: undè vitriolum eft quintuplex. 1. Viride ex solo ferro & fpiritu fulphuris, medicatis viribus laudatum, atramento optimum. 2. Cærulefcens, ferro plurimo, pauciori cupro, per fpiritum fulphuris foluto, conftans; cujus folutio aqua facta lamellas ferri immiffas rubro æris colore tingit, fic parùm admiffi æris demonftrans. 3. Vitriolum album videtur parùm differre à vero viridi, fortè paulò majori calori originem debens, ut in factitio apparet: namque omni cæterum dote idem omnino exhibet. 4. Chalcites, verum Chalcanthum, vel vitriolum rubrum, quodque fimillimum viridi, in eadem refolvendum; fortè & aliquid admiffi æris capiens: inprimis ferro & acido fulphuris compositum videtur. Cyprium vel Hungaricum, cæruleum penitus; solo cupro fit, & eodem acido fulphuris liquore. Factitia fiunt, quoties fales folventes, acidi inprimis, difcerpferunt metalla inamenta minima, atque iisdem arcè adharefcencia, concrefcunt unà in glebulas, in aqua dilui aptas integrè, fine ulla face omnino, quamdiu nimirum hanc vitrioli veram formam obtinent: talia igitur numerantur auri, argenti, plumbi, mercurii, martis, veneris, ftanni viriola, quamdiu acido folvente idoneâ parte aquæ, metalli particulis, ita certâ proportionem adunatis conftant, ut maneat perfpicua, & liquida, cryftalli aut vitri inftar. Quo autem uberior copia acidi folventis metallo in vitriolum coacto affunditur, eo femper facilius illud in aqua deindè dilui poterit: quando autem aqua calore leni difflatur ex vitriolo, ut jam opacæ evadant glebulæ, tum folent ilicò dif-

po-

poni partes metallicæ ita , ut dein in aqua adeò facile diffolvi nequeant , quàm quidem prius : imò verò si continuatur hæc cristallorum exsiccatio , tum tandem materies evadit penitus dissolvi impos ; licet interim multum acidis solventis retinuerint in se : igitur omnibus natis vitriolis ferrum & æs , basin dat , acidus sulphuris succus solvens præbet , aqua verò diluens acidum , glebulasque metalli ordinans , figuram dat & perspicuitatem : undè pro varia proportione horum trium omnis diversitas in his intelligi videtur. Gr. *χάλκωνος*. Arab. *Cancantum*, *Calcant*, *Alcalcadis*. B. *Œttriool* / *Kopperoob*. G. *Vitriol*, *kupfferroth*, *kupfferwasser*. Gall. *Vitriol*. Vitriolum nomen accepisse videtur à vitro , quia vitrum aliquatenus , modò purum fuerit , refert.

VITTA, dicitur pars tunicæ Amnios , quæ capiti infantis , cum in lucem prodeat , adhæret , atque hoc locum habet in sexu foemino , verum in masculis *Galea* appellatur. Vide *Galea*.

ULCERATIO, vide *Exulceratio*.

ULCUS, est solutio continui , à materia erodente ortum ducens , in mollibus corporis partibus , cum imminuta magnitudine : differt igitur à vulnere , quòd ibi sit solutio recens & cruenta , hic verò plerumque purulenta aut ichorosa , ibi sit causa solvens illicò , & externa , sciendens ; hic autem causa lentius solvat , interna , & erodens inveniatur , vulnus igitur antiquum & purulentum , erit ulcus. Gr. *ἔλκος*. B. *Œen zweeringe*. G. *Ein geschwuer*, *eiterstock*, *eiterbeule*. Gall. *Ulcer*. A. *Botch*, *Sore ulcer*.

ULMARIA, est planta , quæ habet caulem tres pedes circiter altum , rectum , angulosum , ramosum , excavatum , coloris rubicundi , purpurascens : folia oblonga , in margine incisa , rugosa & superius viridia instar Ulmi , inferius alba : flores sunt parvi , rosacei , pentapetali , in racemos congesti , odoris grati ; pistillum floris sit fructus , ex plurimis vaginulis membranaceis intortis , & in capitulum congestis compositus , femineque factus ut plurimum singulari & exiguo : radix digiti crassitie est , odora , extus nigra , rubro-fusca intus , plurimis fibris rubris instructa : crescit locis udis juxta flumina & similia loca : sic vocatur ob ulmi foliorum similitudinem : alias *Regina* vocatur *Prati* , idque quia ob folia explicata , ut & flosculos
ni-

nitidos caput inter prata extollit. B. *Reinette / geitenbaart*. G. Geis-bart. Gall. *Reine des prez*. A. Medewurte, Mede sweete, Meadow-sweet.

ULMUS, est Arbor valde procera, valde ramosa, cujus truncus est crassus, cortice fisso, aspero, flexili, obductus, extus coloris cinerei, intus albidus; lignum durum, flavum: folia sunt satis ampla, rugosa, venosa, oblonga, in margine incisa, acuta: flos est monopetalus, campaniformis, staminibus instructus: pistillum in centro floris sit fructus membranaceus seu foliaceus veluti cordiformis, in cujus meditullio capsula pyriformis posita est; membranacea pariter, semine feta ejusdem formæ. Gr. *Πτελίω*. Ejus semen *Samera* vocatur. Vermiculi crescentes in feminum folliculis *κνίπες* dicuntur; Lat. quandoque *Culiones*, & *Culices*, ast quia culices ex aquis originem habent, ut Ephemera, non credo posse dici culices, sed muscæ erunt. Putatur dici, quia si viminibus salicis aut ulmi ligaveris, increscens vitis se ipsam præcidit. Quidam dici putant ab uligine, quia circa uliginosa loca crescit. Vel ab ὕλη materia, quia fabris lignariis materiem præbet. B. *Elm-boom / ppen-boom*. G. Almen, ilm, lind-bast, ruß-baum, Iffen-holz. Gall. *Orme*, *ormeau*. A. Elm-tree.

ULNA, *Focile Majus*. Gr. *πυλὸς Προπέχιοι*, est os inter brachium & carpum, parte superiori cum humero per *γυγγλομοι* articulatur: idèd habet ibidem processus & sinus. Processus sunt duo oblongi, & quasi triangulares, asperi, ut ligamenta articulum validè ambiant. Dicuntur *κορῶναι* id est rostra seu glandes. Anterior & superior minor, humeri sinum subit: posterior crassior & amplior in obtusum angulum desinit, & humeri sinum posteriorem subit. Vocat *Galenus* ὀλίκρανοι *Hippocrates* Ἀγκῶνα, Latini *Gibberum*, in medio horum est magnus sinus seu cavitas instar semicirculi, undè dicitur *Σιγμοειδής*, habet adhuc alium sinum lævum externum, lateralem pro radii capite. Parte inferiore articulatur cum carpo, tum per mediam cartilagineam, tum per processum acutum, ideoque styloidem dictum: undè ligamentum oritur, cubitum carpi articulo firmans. B. *De groote elle-ppp*. G. Ellen bein, elle, das fordertheil am arm. Gall. *l'Os du Coude*. A. The el bow.

ULNARIS MUSCULUS, vide *Cubitus*.

ULO-

ULOMELLA, est totius membri integritas, ex ὄλοσ integer, & μέλος membrum.

ULVA, est herbæ palustris species: dicitur fortè ab uliginosis, seu aquosis locis, in quibus reperitur. B. *Zee-moss* / wict. G. Wasser-moß. Gall. *Feuille de mer*. A. Sea grass, Sedge.

UMBELLA, est floris, seminisve pedamentum, in plures digestum longiores pediculos, qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuò radiantur, singulique vel florem, vel semen sustinent, in orbem circumactum. Græci hunc floris habitum οκιδίων, Latini verò, quoniam umbellæ, quâ mulieres vultum vindicant à sole, & æstum arcent, circinatam effigiem gerit, umbellam dixerunt.

UMBILICALIS FUNICULUS, continet præter Uterum, tria notabilia vasa sanguinea, duas scilicet arterias, atque unam venam, cujus diameter ad minimum unius cujusque arteriæ duplum est, insuper corpore spongioso, quod ipsis tutum transitum præbet, componitur: hoc corpus spongiosum, subcartilagineum satis mobile & non facile comprimendum, secundum plurimos anatomicos, duplici membranâ constat, externa, quæ à panniculo adiposo, interna, quæ à peritonæo ortum ducit; secundum alios verò ab epidermide, cute, & panniculo adiposo: sed D. *Rouhault* illum unicâ solummodò membranâ tenui succinctum esse invenit, sub qua infinitarum cellularum compages se prodit, in quibus humor pellucidus, viscosus, quem *Warthon* gelatinam nominavit, magna copia reperitur; quo continuò affluente, hujus funiculi flexibilitas, quæ fætûs motui obsequi debet, conservatur: in hujus funiculi umbilicalis longitudine, quæ non semper eadem est, conspiciuntur aliquot quasi varices sive vesiculæ sanguine plenæ, nodorum similitudinem habentes; ex quorum copia, inquit *Harvæus*, *obstetrices de futura sobolis numero divinare solent, & si nulli ejusmodi nodi adfuerint, steriles in posterum fore pronuntiant puerperas: ex eorundem quoque ab invicem distantia de puerperiorum intervallo; & ex colorum varietate de sexus discrimine aniliter bariolantur: Natura eos non paravit, ut hâc arte caveret, ne sanguis in fætum confertim refluat, ut vult *Harvæus*: verùm obstetrix, dum funiculum umbilicalem apprehendit, eumque tanquam filum Ariadnæum*

riadnæum ad placentam usque sequitur, ut tuto eam ab utero separare possit, variis eum in locis comprimit, eo que exprimit sanguinem è locis compressis, cogitque in minus compressa cedere quæ indè intumescunt: quâprop- ter similes vesiculæ in arteriis umbilicalibus quoque inve- niuntur, sed minores; poterunt simili modo oriri à vaso- rum umbilicalium contorsione: sic autem produci appa- ret, si vasa umbilicalia aquâ, aliove idoneo liquore im- plentur; statim enim ita evanescunt, ut æquè inani opera nodos in his vasis, quàm in scirpo, quæri possunt: hujus funiculi crassities circum circa digitalis est, aliquando ta- men tenuior, vel crassior. Vid. Funiculus Umbilicalis; & vasa Umbilicalia.

UMBILICUS, Umbo, ὀμφαλῶς, Ἰζα γαστρός *Aristo- zeli*, est umbo in medio abdominis situs, cui in fœtu in- testinulum umbilicale conjungebatur, quod post partum abscinditur. B. **De navel.** G. Der nabel. Gall. *Le Nom- bril.* A. The navel.

UMBILICUS MARINUS, est testaceum quiddam, planum, ab una parte rubrum, ab altera fuscum: haben- tur majora & minora. B. **See-navel.** G. Meerbonen. Gall. *Nombriil Marin.* A. Sea-navel.

UMBILICUS, id in pomis est, quod in iis medium vel prominet, vel conditur.

UMBILICUS TERRÆ, vide *Cyclamen.*

UMBILICUS VENERIS, & cæteræ herbæ, quæ umbilici nomen ferunt, dicuntur sic à foliorum similitudi- ne cum umbilico humano.

UNCIA, est duodecima pars libræ medicinalis; conti- net uncia drachmas octo. Gr. ὀγκια. B. **Ein ounce / twee lood.** G. Ein untze, zwey loth. Gall. *Once.* A. Ounce.

UNCUS, idem quod *Hamus & Hamulus.*

UNDEMIÀ, idem quod *Oedema.*

UNEDO, putatur esse *Mespilus*; quidam tamen illud nomen *Arbuto* attribuunt. Gr. Ἐπιμηλις, quæ etiam ab *Italîs* rusticis vocatur *Unedo*, estque quasi *Malus Sylve- stris*. Indè nomen habens quod plures edi non possunt.

UNGARICUS MORBUS, sive HUNGARICUS, est species febris Epidemicæ malignæ, plerùmque cum nimio capitis dolore, delirio, aut angina periculosissima inva- dens, aliquando cum petechiis, sive maculis pulicaribus.

UNGUENTUM, ab UNGUERE, est Medicamentum externum, quod consistentiam linimento paulò crassiorē habet, vocatur etiam *Unguen* Plin. Gr. ἄλειμα & ἄλειμα. B. Zalf. G. Salbe. Gall. *Onguent*. A. Ointiment.

UNGUICULI, idem quod *Alabastr*.

UNGUIS, Gr. ὄνυξ, est pars corporis animalis flexilis, alba, dura, digitos ab externis injuriis defendens, & quodammodò exornans, eorum extremitati dorsali imposita; radix ejus ligamento cuidam jungitur, & ob vicinos adfictosque ei tendines, sensilis est. Constitui videtur, ex collectione minimarum fistularum, densè sibi invicem adherentium & in longitudinem excurrentium. Ubi incipiunt, inveniuntur quædam fibræ nervosæ in modum papillarum elongatarum, quarum elongatæ partes ad unguem usque conspiciuntur. Si autem vi abrumpantur, foramina diversâ relinquuntur. Ita ut cornea unguium substantia retis figuram obtineat. Hisce accedit corpus papillosum ungui subiectum, unâ cum suis vasis excretoriis. Apices unguium sunt, qui ultra carnem exferuntur, Ἀκρωτηρια sive Extremitates; partes quæ præciduntur, *Segmenta unguium* dicuntur; partes sub ungue, κερπτα, pars alba & semilunaris radici proxima, Ἀγατολή, sive exortus, & Ἀγεμεθ ab albedine, ipsâ initia eorum cuti adnata, ῥιζώοντες, unguium radices vocantur; latera ῥῆγες καὶ Κορυφαί, rima & vertices; anguli, Γοίαι, maculæ albæ, Νεφέλια, nubeculæ & cicatrices albæ. B. *Nageln*. *Unguis* etiam dicitur *Pterygium*, oculi quoddam vitium, vide *Pterygium*. B. *De nagel*. G. Ein nagel. Gall. *Ongle*. A. A Nail.

UNGUIS ODORATUS, vide *Blatta Byzantia*.

UNGUES, in rosis & foliatis floribus intellexerunt Veteres imas suorum foliorum partes, quibus in capite suo cohærent, decoloresque dependent, vel unguis infima pars foliorum rosæ alba appellatur.

UNGULA, ὄνυξ *Hippocr.* est uncinus seu Hamus educendo mortuo fœtui comparatus. Embryorectes *Tertuliano*, dicitur lib. de Anima, nisi placeat eo loco reponere ex *Galeno* Ἐμβρυολόγος, sic enim ille nominat, aut Ἐμβρυολόγος quâ voce *Hippocrates* utitur, à quo idem instrumentum etiam Ἐκκυσή, item Πίστρον, lib. de mulieribus, & Ἰχθὺν dicitur. Gall. *Un Crochet*.

UNGULA CABALLINA, est Tussilago seu Farfara; sic

fic dicta sc. quòd istius plantæ folia equinæ ungu læ perfimilia sint. Vide *Tussilago*.

UNGULA OCULI, idem quod *Pterygium*.

UNICORNU, sæpè à Medicis maximoperè laudatur, verùm, an verum detur necdum demonstratum est, nuperrimè frustum dimidii spithami ostensum est, quod quia striis carebat, non videbatur mihi esse de dente piscis in Groenlandia *Narhval* dicti. Intus erat albi coloris & sine medulla. Sed si daretur, quis diceret, tantis viribus valere, ut ignota Medicorum turba clamitat: facile est credere non aliis virtutibus, quam cornu rhinocerotis, aut cornu cervi gaudere. Quod pro eo venditant, est dens alicujus piscis Groenlandici, *Narhval* dicti: Piscis iste in juventute duos habet dentes, quod illi mihi narrarunt, qui illas regiones frequentarunt, imò & stigma & locum sive foramen, in quo collocatus fuerat, vidi: cum adoleverit sinister excidit, & locus evanescit, verùm dens dexter, qui remanserat, ut esset pisci æquilibrium, non recta via enascitur, sed sinistram versùs partem magis ac magis inclinat. Asini cujusdam Africani cornu pro vero monocerote sæpè divenditur. Cornua illa, sive potiùs dentes, aliquando sex pedes superare vidi: albi sunt instar eboris sed cochleæ in modum striati. Gr. *Μονοκερὸς*. B. **Genhooren**. G. Einhorn. Gall. *Unicorne*. A. Unicorn.

UNIO seu MARGARITA aut PERLA, est Gemmæ maritimæ quædam species, in ostreis, musculis & fortè aliis conchis nascens. Ob vires insignes valdè laudatur. Sed si res intimiùs inspiciatur, nihil aliud faciunt quàm acidum temperare, uti & mater perlarum, & omnia conchilia faciunt. Vide *Margarita*.

VOLA, est postbrachialis pars interna manuum, *Palma* dicta, Gr. *Δάρον, Κοίλον χεῖρὸς, Θίναρ*, Pind. Schol. Item vola est concavitas pedis. Gr. *Κοτύλη, Κοίλον ποδὸς*. B. **Het hol van de voet / of hand**. G. Die hœhle an der hand oder fusz. Gall. *La Paulme de la main*. A. The palme of the hand.

VOLATICA, idem quod *Lichen*.

VOLATILIA, sunt, quæ facillè avolant, uti sunt omnes spiritus & salia volatilia, Mercurius &c.

VOLSELLA, seu VULSELLA, & ACANTABOLUS, Gr. *Μαδιστηρίον, Τριχολαβίς: Τριχολαβίον*, est instru-

mentum, quo pilos prehensos radicibus è corpore exfir-
pant; seu forceps chirurgica, quæ pro vario usu varia
forma est. B. *Gen hair-trekker / nyptang / koren-
tang*. G. Kornzanglein, rauffzanglein. Gall. *Pincettes*.
A. A Paire of Pincers.

VOLVA, est species fungi, ovi vitellum referens: vol-
va dicitur, ceu in ovo est Luteum, Italis *Boloccioli* &
Ovole dicuntur, quodd ovarum vitellum referant.

VOLUBILIS, dicitur planta, quæ sub similacis nomi-
ne venit, cujus sunt variae species: à circumvolvendo
ergo nomen habet, quod juxta crescentibus plantis, sti-
pitibus &c. circumvolvendo adhaeret.

VOLVULUS, vide *Iliaca Passio*.

VOMICA, est tuberculum in Pulmone natum p. n.
membranâ propriâ inclusum, pure plenum: ortum à
quacunq; causâ partem pulmonis priùs inflammante,
dein suppurante, sed tamen ita, ut in membrana quadam,
quæ simul crescit ac extenditur, contineatur: nec sputo
excernatur; aliquando in initio nec tussim nec febrem in-
ducit; postea verò cum sensim aucta, vasa Sanguifera vi-
cina comprimit, quin sanguini præterfluenti effluvia sua
imprimit, proindè febricula, cum inquietudine & marco-
re succedit, tandem illa ad plenitudinem aggesta & diu-
turnâ concoctione in pus sincerum maturata, cystin seu
nidum disrumpens vel solvens, pus solum vel sacco in-
clusum ejicitur. B. *Longe zweer*. G. Lungen geschwer,
eiterbeule. Gall. *Vomique*; *Abcès dans le Poulmon*. A. Im-
postume of the lights.

VOMITORIUM, est Medicamentum internum, cujus
vehementi irritatione materia in stomacho contenta, vio-
lento motu per gulam in os & ex eo ejicitur, adeoque
motus peristalticus planè invertitur, vide quid de vomitu
mox dicetur. Vide *Emetica*. Gr. *Ἐμετικόν*. B. *Gen bzaak-
bzankje*. G. Ein speytranck, artzney, davon man sich
brechen musz. Gall. *Un Emetique*, *Vomitif*. A. A Vomi-
ting Drinke.

VOMITUS, Gr. *Ἐμεσις*, ab *Ἐμῖν* vomo. Est ventri-
culi & œsophagi & musculorum abdominalium convulsi-
vus motus, quo versus superiora contrahitur ventriculus,
Pyloro occluso & fundo ac lateribus in se coactis versus
sinistrum orificium, & compressis omnibus vi musculo-
rum

rum abdominalium, undè per partes convulso etiam œsophago ab imo ad fauces, contenta, si quæ sint in cavitate, expelluntur in os & ultra; Hinc Anxietas, Dolor in cordis & ventris regione, Respiratio nonnihil est impedita, facies rubet & tumet sæpè, caput distenditur, labia tremunt, sudor exprimitur, si vomitus diu durat, & identidem repetit, ut solet: nam convulsio hæc per vices repetit, undè contentorum ejectio unâ vice major, alterâ minor est: neque enim Respiratio concedit diurnam convulsionem, & quasi Tetanum, sed fursùm actus ventriculus ab Inspiratione aliisque causis, brevis deorsùm urgetur, licèt mox revertantur convulsiones, quæ rursùm remittunt: atque in tali vicissitudine vomitus fit. Hujus species sunt, ab Ebrietate, Fastidio, cibus vel potibus acerbis, venenis, Emeticis, Catharticis, in gravidis, vulneribus cerebri, viscerum inflammatione, eorumque dolore, ut in colica, ileo, nephritide, Febribus, &c. Estque vel rei ingestæ, sanguinis &c. **B. Waking / spouwing / geubeling.** G. Das brechen, ubergeben, speyen. Gall. *Vomissement.* A. Vomiting, Casting, Spewing.

VORISCUS, dicitur is, qui ex duobus conceptibus, uno abortu exclusa, ad partum legitimum reducitur.

URACHUS, est canalis in fœtibus exilis, membranosus, figuræ depressæ, crassitiæ circiter acus textoriæ, coloris placenta obscurioris, à fundo vesicæ exeuns, transeuns infra amnion, recta usque ad cervicem allantoidis, pervius, vel saltem transitum urinæ permittens, intra aliquot dierum spatium, ex substantia mucosâ in veram membranam mutatus; est verus ductus urinaris, transmittit enim ex vesica in Allantoidem urinam à sola vesica fœtus in Utero hærentis per tantum temporis spatium non retinendam; hic verò post fœtus editionem in substantiam ligamentosam faceffit, & vesicæ pro suspensorio cedit. Conjungitur umbilico & vesicæ fundo. Græc. ὑραχίς. **B. Water-bat / blaas-band.** G. Der blasen-band. Gall. *Urache* A. Urinary passagie, urakus.

URANIA, est iridum nomen, à colore & figura Iridis cælestis: ὑρανίς enim cœlum est.

URCEOLARIS, & **URCEOLA**, vocatur Parietaria, quòd detergendis Urceolis vitreis polleat. Vide *Helxine*.

URENTIA, vide *Pyrotica*.

URETER, est vas fistulosum & membranosum ab utroque rene emissum, ex ejus pelvi oriundum, ferè conicum, ut plurimum inæquale, scilicet in diversis locis angustius; constatque tribus membranis; externa est proles peritonæi, media est muscularis, fibris motricibus prædita, tertia & intima similis est membranæ vesicæ interiori: hic canalus in statu sano nullam præternaturalem extensionem passus valdè angustus est, undè fit ut sibi commissus ob tunicam muscularem ferè clausus existat, donec materia secreta in pelvim continuò stillans sensimque au-gescens, ad superandam vim contractilem satis virium acquirat; undè liquor secretus non ilicò ex pelvi effluere potest, quod in hunc finem factum videtur, ne liquor ipso momento, quo in pelvim stillat, effluat, sed ibidem continuò adlit, ut papillarum oscula hunc liquorem stillantem humectet, & impediatur, ne præ siccitate concre-scant, aliàs de Urinæ secretionem brevi actum esset, hinc liquor hic in pelvi retardatus instar balnei fovet, & hu-mectat, papillas suis osculis in pelvim hiantes à concretio-ne præservat: hæc fistula, ut ad vesicam, in quam ter-minatur, perveniat, utitur primo recto, mox verò ad an-teriora flexo itinere, sub peritonæi lamella decurrens, in posteriorem vesicæ partem, duorum digitorum ab alterius renis inserto uretere, uti & à cervice distantia; ergò in talem locum, ubi mutationibus vesicæ modò plenæ, mo-dò vacuæ minimè obnoxius est, inseritur: tunc obliquè deorsum inter tunicas vesicæ spatio parvi digiti procedit, & ibi intima vesicæ membrana penetrata suam urinam in-fundit: hæc mirabilis insertio nullo operculo vel valvula prædita, retrogressum urinæ ex vesica in ureterem omni-nò impedire valet, obliquè intra vesicæ membranas se aperiens; undè urina à renibus, vesicæ traditur. Vena alba *Celso* dicitur, ab *ægo* urina. B. *Ten piss-leider* / *piss-buis*. G. Harn-genge. Gall. *l'Urethere*. A. Urine-pipp, the ureter, urinary Passage.

URETHRA, vel FISTULA, Gr. ο'υραχθς, ο'υρηθρα, Πέσς ο'υρηθρς, est meatus urinarius, quo ex vesica per penem, vel vulvam sive pudendum muliebri, urina ex-cernitur. Item, inservit seminis ejectioni. In initio suo per duo foramina vesiculæ seminales, quum opus fuerit, se exonerant, iisque proflatae glandulosæ, etiam plurimis fo-

foraminibus circumfistunt : quibus caruncula apponitur : Canalis est miræ structuræ ; constat binis membranis, ubi primò ex vesica, cujus protractio tantùm videtur, sed his deinde interponitur corpus cavernosum sive fungosum, quod inter binas has lamellas decurrit, ad latera sensibilius quàm in medio, inter finem prostatæ & unionem corporum cavernosorum est crassissimum, dein toto decursu gracilius, ad anteriora penis crassescit, & extrorsum flexum, linquit in medio apertum os urethræ, in glande, deinde verò constituit superficiem exteriorem spongiosam glandis, terminatam in eminenti ejus simbria circa nexum præputii ; in cavum suæ fistulæ recipit emissaria obliqua ex glandulis Cowperianis confectum humorem blandum præcipuè flaccido veretro dimittentia in usus necessarios superficièi interiori urethræ ; tum & plurima hic patent oscula majora, minora, hæc fines sunt canaliculorum sub urethræ membrana, eructantes humorem blandum, quo lubricatur meatus, & à concretionem defenditur : urethræ progressus non est rectus, sed singulari modò progreditur, inprimis in viris, ubi per anfractus descendit, assurgit, incurvatur, descendit ; & variis sui decursus locis in latitudine sua etiam variat ; ab ἕρως urina, vel ἕρως urinam reddo. B. *De pis-gang / de schaft. G. Harn röhre. Gall. l'Urethre, Conduit de l'Urine. A. The urinary Passage.*

URETICA, idem quod *Diuretica*.

URINA, vide *Uron*.

URINA PERICARDII, vide *Aqua Pericardii*.

URINALIS HERBA, dicitur *Linaria*, quia urinam pellit sic vocatur.

URINARIA FISTULA, idem quod *Urethra*.

URINOSA, sunt Medicamenta Urinam pellentia, ut spir. Urinæ, salis armon. &c. ea poros cerebri dilatant & excitant, undè in affectibus comatosi laudatissima sunt.

URINA, est magna Veterum mensura, continens vini quadraginta libras, & triginta quinque olei circiter.

UROCRISIS, idem quod *Urocritica*.

UROCRITERIUM, est judicium de urina, ex ἕρως urina, & ἕρως judico.

UROCRITICA, sunt signa quæ ex urinis observantur, ex ἕρως urina, & ἕρως judico.

UROMANTIA, vide *Urocriterium*.

UROMANTIS, est qui ex urinis aliquid divinare valet, ex ὕρον *urina*, & μάντις *vates*.

URON, *Urina*, *Latium*, Οὔρον & Οὔρημα, est excrementum serosum à sanguine in renibus, cum multo sale, pauco sulphure, terra & spiritu, per ureteres ad vesicam delatum, donec convenienti tempore & loco excernatur, ab ὑρέω *urinam reddo*. B. *De pis.* G. *Der harn*, *bruntz*, *wasser*. Gall. *Urine*, *Pissat*. A. *Urine*, *Pisse*.

UROSCOPIA, est urinae inspectio, ab ὑρόν *urina*, & σκοπέω *inspicio*.

UROSCOPIUM, idem quod *Matracium*.

URTICA, est planta, quæ habet caules plùs minùsve altos, quadratos, rigidos, lanuginem pungentem habentes, excavatos, ramosos: folia in caulè bina opposita, oblonga, plùs minùsve ampla, Melissam referentia, acuta, in margine incisà, spiculis urentibus obsita: flos est apetalus, stamineus, mas, calici tetrapetaloidi, cruciformi insidens ut plurimum; in medio caliculi habens stamina aliquando quatuor, quandoque plura; testiculi in foliacea plana distiliunt: fructus plerùmque in planta non florifera fit vel capsula bivalvis, semine facta, & aliquando in globulos congesta, vel vossella semen comprehendens, tuba filamentosa instructa, & caliculo, sed & ovaria in planta mare inveniuntur: undè fiunt urticae mares, feminae & hermaphroditæ: radix fibrosa, repens, coloris flavescens; plures dantur urticae species, maxima, minor, & Romana sive mas cum globulis: planta hæc dicitur ab urendo, quod pruritus pustulasque igni similes excitet. Gr. Ἀκαλιφῆ ab α priv. καλή & ἀφή, quia non bona tactu, & pruriginem excitet. Item κινδῆ vocatur, à κινέω quòd vellicet, pungat, à suo morfu sensum lacestat. B. *Netteln*. G. *Bren nessel*. Gall. *Grande Ortie*, *Petite Ortie*, *Ortie Romaine*. A. *Nettles*.

URTICATIO, est Operatio Chirurgica, quâ membra corporis urticis recentibus percipiuntur, ad calorem nempe revocandum.

USNEA, est muscus ossibus vel arboribus adnascens. Propriè tamen sumitur pro musco calvariis humanis crescente, est vox Arabica. B. *Mosch*. G. *Mofz*. Gall. *Usnée humaine*, ou *des plantes*. A. *Mosse*.

USTILAGO, ab urendo dicitur. Vide *Rubigo*.

USTIO

USTIO, est, quando res in cineres rediguntur, ut arte falis ex vegetabilibus elixivatio fiat. Vel ut res melius in pulverem redigantur, uti fit in cornu cervino calcinando. *Ustio* Chirurgis quoque familiaris, quando cauteriis urunt. B. *Brandung*. G. Verbrennung. Gall. *Brulure ou action de bruler*. A. Burning.

UTERI ASCENSIO, idem quod *Hysterica Passio*.

UTERI LIGAMENTA, vide *Ligamenta Uteri*.

UTERI OSCULUM, vide *Osculum Uteri*.

UTERI PROCIDENTIA, vide *Procidentia Uteri*.

UTERUS, *Loci, Matrix*, Gr. Δελφός, Ὑστέρα, Μηδρα Hesiod. & Homer. τὸν Hippocr. Μήτρα, Ἀγγείον κοιλίης Galeno. Est pars organica in abdominis inferiori parte, pelvi dicta, mulierum sita, quæ in fundum, collum & vaginam dividitur. Ligamenta duo lata & totidem teretia habet. Substantiam obtinet nervosam & fibrosam; crassities variat pro ætate, & tempore gestationis fœtus. Intus in fundo osculum habet, ex cujus cavitate menses profluunt, in quo & conceptio & generatio contingit: antè vesicam habet, postè intestinum rectum, & sic homo inter stercus & urinam nascitur. B. *De moeder / de lpf-moeder*. G. Der leib, die bærmutter. Gall. *La Matrice*. A. The Wombe, Matrixe.

UVA, idem quod *Cion*.

UVA CRISPA, frutex est: volunt dici ab intortis, ferèque in circulum versis, (*Crispam* alii vocant) foliis & acinis quos producit. Latinius fortè *Uva Intorta* nuncuparetur. B. *Kruis-bezie-boom / stekel-bezien / kroes-bezien / kroezelen*. G. Kreesz-beer, kraufel-beer, kloster-beer, kraufel-beer, stichel-beer. Gall. *Grofeilles*. A. Goose-berry.

UVEA TUNICA, dicitur & *Uviformis*, vide *Rhagoides*.

UVEA MEMBRANA, ACINIFORMIS TUNICA, sive CHOROIDES, est hæc tunica postèrius oriunda à pia matre Nervi optici, & bulbum oculi ambiens immediatè sub Sclerotica, antèrius ubi illa pellucida Corneam facit, ab ea reflectitur intus paulum, & perforatur apertura pupilla dicta, quæ ope muscularium longitudinalium & circularium fibrarum Iridis contrahi & dilatari potest. B. *Dupf-bezie-vlies*. G. Das trauben hautlein. Gall. *UVÉE*. A. The Grapelike membrane. Mmm 5 UVU.

UVULARIA, vide *Laurus Alexandrina*.

VULNERARIA, vide *Traumatica*.

VULNERARIA, est planta, quæ habet caules pedem altos, tenues, rotundos, villosos, aliquantulum rubicundos, incurvatos: folia bina, costæ adhærentia, Galegam referentia, sed magis medullosa, in parte inferiore villosa, in superiore albescentia, flavescentia, viridia, saporis dulcis, subacris: flores in summitate ramorum crescentes in umbellam dispositi, leguminosi, flavi: calix tubulatus, turgidulus, lanuginosus, coloris argentei: flori succedit filiqua brevis fatâ semine subrotundo, in calice membranaceo floris recondita: radix longa, recta, lignosa, nigricans, saporis leguminosi: hæc planta crescit in montibus, Gall. *Vulneraire*.

VULNUS, solutio est continui, externo aliquo instrumento, scindente &c. recens in parte facta, cum cutis apertione: estque varium, tam ratione loci & partis affectæ, undè aliud nervi est, aliud carnis: quàm instrumenti infligentis, undè si ab aliquo acuto casum illud fiat, *Scissio* vel *Incisio*, si verò ab acuto punctum fiat, punctura, vel punctio dicitur. Gr. *τετραύρα* & *τεθύρα*. B. *Ein Wunde*. G. Eine wunde. Gall. *Playe*. A. A Wound, a Hurt.

VULSELLA, vide *Volfella*.

VULTUS, idem quod *Facies*.

VULVA, est *Pudendum Miliebre*, sive foramen majus dicitur, infra os pubis positum, vide *Cunus*.

VULVA CEREBRI, est fovea quædam, inter eminentias cerebri, oblonga.

UVULA, vide *Cion*.

UVULÆ CASUS, vide *Cion*.

X.

X. In quibusdam scriptis Medicis denotat unciam.
XANTHIUM, est planta, quæ habet caulem sesquipedem altum, angulosum, villosum, punctis rubris notatum, ramosum, in latum se extendentem: folia Bardanæ, sed minora, viridia, in margine incisa leviter, saporis acris & aromatici: flores sunt flosculosi: fructus oblongus, aculeatus, vestibis adhærens, in duos acutos, rigidosque mucrones desinens, qui distinctis loculis duobus totidem grana oblonga condit: radix parva, alba, fibris